

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

2. základní škola, Mariánské Lázně, Ruská 355

Ruská 355, 353 40 Mariánské Lázně

Identifikátor školy: 600 066 436

Termín konání inspekce: 6. a 8. – 14. října 2003

Čj.:	e2-1173/03-2454
Signatura:	ke1cx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola je umístěna ve dvou budovách, v jedné z budov sídlí gymnázium. Zřizovatelem je město Mariánské Lázně, Ruská 155, 353 30 Mariánské Lázně. Škola je od 1. ledna 2003 příspěvková organizace, která sdružuje základní školu, školní družinu a jídelnu základní školy. V době inspekce měla škola 16 tříd s 348 žáky. Kapacita školy je 500 žáků. Školní družina má kapacitou 80 žáků, jídelna základní školy má kapacitu 550 jídel.

Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zřízena jedna vyrovnávací třída s 12 žáky, kde je integrováno osm žáků s různou diagnózou; pro žáka s těžkou sluchovou poruchou byla zajištěna jedna speciální pedagožka.

Do spádové oblasti školy patří také žáci dojíždějící z okolních měst a obcí. Z celkového počtu žáků dojíždí 30 %.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost ve sledovaných předmětech zajišťuje ve škole celkem 29 pedagogických pracovníků. Hodnocení personálních podmínek je provedeno ve vztahu k předmětům sledovaných inspekci.

Výuku na prvním stupni zabezpečuje devět vyučujících. Šest má předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce na prvním stupni základní školy, tři tuto odbornost nemají, dva z nich studují. Ve vyrovnávací třídě kromě vyučující působí speciální pedagožka pro individuální práci se sluchově postiženými dětmi.

Český jazyk vyučují tři učitelé. Dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků, jedna vyučující tyto podmínky nespĺňuje.

Volitelný předmět dramatická výchova v 8. a 9. ročníku vyučuje jedna učitelka s odbornou způsobilostí pro výuku ve speciálních školách.

Výuku anglického jazyka zajišťují tři vyučující, dvě mají pedagogickou způsobilost, ale nemají způsobilost odbornou, jedna vyučující nespĺňuje podmínky pedagogické ani odborné způsobilosti. Na výuce německého jazyka se podílejí také tři vyučující, všichni mají pedagogickou způsobilost, odbornou způsobilost pro výuku cizích jazyků má pouze jedna vyučující.

Matematiku na druhém stupni vyučují tři učitelé, pouze dva mají požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Zbývající část úvazku opakovaně přebírá zkušená vyučující s kvalifikací pouze pedagogickou, která se ovšem s odborným handicapem nesporně úspěšně

vyrovnává. Spolupráci v rámci předmětové komise charakterizuje snaha o co nejlepší výsledky svých tříd i školy v tomto ústředním exaktním předmětu.

Přírodovědné předměty (fyziku, chemii, přírodopis a informatiku) vyučuje čtveřice vyučujících a s výjimkou výpočetní techniky je výuka zajištěna učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Nutno zdůraznit, že všichni vyučující po odborné metodické stránce odvádějí solidní práci. Oficiálním garantem jejich vzájemné spolupráce je předmětová komise.

Dějepis vyučují tři učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Zeměpis vyučují dva učitelé, jeden z nich splňuje předepsanou podmínku pedagogické způsobilosti, odbornou způsobilost pro výuku předmětu nemá. Druhá učitelka nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti.

Občanskou výchovu zajišťují dva vyučující, oba mají pouze pedagogickou způsobilost, podmínku odborné způsobilosti nesplňují.

Rodinnou výchovu vyučují tři učitelky, dvě mají pedagogickou způsobilost, ale nemají způsobilost odbornou, jedna vyučující nesplňuje podmínky pedagogické ani odborné způsobilosti.

Výuka hudební výchovy je zajištěna učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí, výtvarnou výchovu vedou dvě učitelky, jedna bez předepsané způsobilosti, druhá dosáhla způsobilosti pedagogické, nikoliv však odborné.

Dva vyučující tělesné výchovy splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výchovný poradce nesplňuje podmínky odborné způsobilosti dané právním předpisem.

Školní družinu personálně zajišťují vedoucí vychovatelka a dvě další vychovatelky, všechny s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vedoucí vychovatelka a jedna z vychovatelek pracují na celý úvazek, druhá vychovatelka pracuje na úvazek snížený. Všechny pracovnice školní družiny jsou zkušené, odborné a metodické znalosti si zvyšují zejména samostudiem.

Organizační struktura školy je přehledná a účelná, ředitelka písemně zpracovala kompetence a zodpovědnost pro každý svěřený úsek (ekonomický, pedagogický, správní, stravovací) nebo konkrétní sekci. Podrobně zpracovaný organizační řád je v rámci školy veřejně k dispozici všem pracovníkům a obsahuje práva a povinnosti zaměstnanců a komunikační a informační systém uvnitř školy.

Vedení školy ustanovilo metodické složky (metodické sdružení pro první stupeň a čtyři předmětové komise – cizích jazyků, humanitních a přírodovědných předmětů a výchov), které jsou spolu s pedagogickou radou pro vedení školy funkčním poradním orgánem. Mají zpracovaný celoroční plán, pravidelně se scházejí a o jednáních vedou záznamy. Učitelé cizích jazyků a českého jazyka se scházejí společně a řeší přístup k hodnocení, metody práce apod. Jejich činnost pozitivně ovlivňuje výuku sledovaných předmětů. Obsah a výuka zeměpisu jsou formálně koordinovány v rámci předmětové komise humanitních předmětů. Učitelky zejména výtvarné výchovy spolupracují na vytváření tematických plánů a při pořádání soutěží a dalších akcí. Výuka estetických výchovných předmětů je inovována a modernizována v rámci intenzivního dalšího vzdělávání uvedených vyučujících.

Učitelé s aprobací poskytují metodickou pomoc nekvalifikovaným vyučujícím. Způsob vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů, vedení pedagogických a nepedagogických pracovníků je v organizačním řádu přesně stanoveno a v praxi funkčně uplatňováno.

S vedením školy spolupracuje vedoucí vychovatelka, ta jediná se (z provozních důvodů) zúčastňuje pedagogických porad, informace pak přenáší ostatním pracovnícům. S těmi se pravidelně schází na pracovních schůzkách. Vedoucí vychovatelka se podílí na zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Kontrolní činnost vedení školy probíhá podle zpracovaného Plánu kontrol a hospitační činnosti. Tento dokument vychází ze zjištění předcházejícího školního roku, z rozboru rezerv a ze stanovených úkolů pro tento školní rok. Výsledky kontrol jsou písemně dokladovány a projednávány individuálně s pracovníky, v obecné rovině pak na poradách školy; jsou přijímána opatření k nápravě. Na výsledky plnění těchto opatření je navazováno při následných kontrolách.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vytvořen vnitřní systém, který napomáhá zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Jednotliví učitelé se pravidelně účastní akcí Pedagogického centra v Karlových Varech. Dále využívají akcí dotovaných z grantů (multikulturní výchova, jazykové semináře, apod.), druhým rokem probíhá akce pro začínající učitele „Jak začít učit“, někteří si doplňují vzdělání studiem na VŠ. Absolvují kurzy výpočetní techniky, navštěvují akce pro lektory, jedna vyučující je členkou rady metodiků a dvě další jsou okresními metodičkami. Někteří učitelé se odborně vzdělávají pouze samostudiem.

Kritéria pro hodnocení práce jednotlivých učitelů jsou zpracována. Jsou prokazatelně známa všem pracovníkům a ředitelkou školy funkčně využívána.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostory školy pro výchovně-vzdělávací činnost jsou umístěny ve dvou budovách. Hlavní budova má tři patra, z toho pět učeben ve druhém patře a celé třetí patro užívá trvale gymnázium. Základní škola v této budově využívá devět kmenových tříd, z nichž tři slouží jako odborné učebny pro výuku hudební výchovy, fyziky a chemie. Je zřízena odborná učebna výtvarné výchovy, dvě učebny pro práci s počítači a učebna dílen. V druhé budově je umístěno sedm tříd prvního stupně, školní družina a jídelna školy. Řada prostor je poměrně stísněných.

Od poslední inspekční návštěvy došlo v materiálně-technické oblasti k dalšímu zlepšení. Všechny učebny kromě dvou byly dovybaveny novým školním nábytkem. Zřízeny byly dvě pracovny výpočetní techniky včetně programového vybavení a síťového propojení.

Pro výuku na prvním stupni škola disponuje materiálním zázemím, které je dostačující pro velmi dobrou realizaci vzdělávacího programu. Žáci jsou vybaveni učebnicemi, pracovními sešity; učitelé mohou využívat řadu účelných učebních pomůcek.

Na druhém stupni mají žáci k dispozici pro výuku českého jazyka a dějepisu nejen učebnice a pracovní sešity, ale i další pomůcky jako jsou pracovní listy, obrazový materiál, nástěnné a příruční mapy, beletrii i naučnou literaturu apod. V hodinách byly využívány nadepsané tabule s texty vztahujícími se k probíranému učivu. Učitelé si do tříd přinášejí přehrávače kazet. Audiovizuálních pomůcek není dostatek. Prostředí je pro žáky podnětné, sami se podílejí na výzdobě tříd. Žáci používají základní jazykové učebnice, čítanky, historické atlasy a sešity. Ve škole jim jsou k dispozici tabelární pomůcky, slovníky a jazykové příručky. Vyučuje se v kmenových třídách.

Pro výuku německého i anglického jazyka jsou ve škole zřízeny tři jazykové učebny; dvě v hlavní budově a jedna v budově prvního stupně. Učebny jsou vybaveny nástěnnými mluvnickými přehledy, mapami, tematicky zaměřenými nástěnkami, projekty žáků. V učebně německého jazyka je umístěna základní didaktická technika (televize, video, magnetofon). Žáci jsou vybaveni moderními jazykovými učebnicemi a pracovními sešity. K dispozici pro

výuku jsou názorné pomůcky, nástěnné mluvnické přehledy, dostatečné množství překladových slovníků, různorodé texty, jazykové příručky, magnetofony s nahrávkami, ojediněle také videokazety.

Matematika je vyučována v běžných učebnách. Pro výuku předmětů fyzika a chemie jsou zřízeny odborné učebny spolu s kabinetem. Vybavení pomůckami a didaktickou technikou je dobrá a pro potřeby výuky včetně praktických cvičení postačující. Rovněž počítačová učebna má postačující materiálové zázemí, vzhledem k dynamice tohoto oboru však vyžaduje celkovou modernizaci. Předností jsou velmi kvalitní řady moderních učebnic v celém bloku exaktních předmětů.

Hodiny občanské a rodinné výchovy jsou organizovány v klasických učebnách s rozdílnou estetickou úrovní. Pro výuku obou předmětů mají žáci k dispozici učebnice, vyučující mají k dispozici odbornou literaturu, různé dokumenty a pracovní texty, videokazety, při výuce využívají také vlastní materiály.

Pro výuku zeměpisu není zřízena odborná učebna, výuka probíhá v učebnách kmenových. Mapy, globusy a atlasy obsahově odpovídají aktuálnímu stavu, zastaralé jsou vyřazovány. Všichni žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, zeměpisné atlasy jsou jim však zapůjčovány jen v průběhu vyučovacích hodin.

Pro výuku hudební výchovy je zřízena velmi dobře vybavená odborná učebna, kde jsou k dispozici klavír a další hudební, zejména rytmické nástroje, zvuková aparatura a dostatek hudebních nahrávek k poslechu. Výzdoba učebny je tematicky přizpůsobena předmětu. Žáci jsou vybaveni učebnicemi, používají notové sešity.

Pro výuku výchovy výtvarné je vyčleněna prostorná a světlá učebna s přilehlým kabinetem, ve kterém je uložen výtvarný materiál a další pomůcky. Většina používaného materiálu je čerpána ze starších zásob, nový není doplňován. Výtvarné potřeby škola žákům neposkytuje, do výuky si je přinášejí sami. Nedostatky v materiálním vybavení jsou zčásti kompenzovány úsilím vyučujících, které kabinet výtvarné výchovy velmi dobře a pečlivě spravují. Žákům jsou v hodinách zapůjčovány sady učebnic výtvarných technik i reprodukcí výtvarných děl.

Školní knihovna, umístěná v samostatné místnosti, obsahuje cca 1500 svazků knih. Knižní fond, který je průběžně doplňovaný, tvoří knihy populárně naučné, beletrie a knihy společné četby, jež jsou obsaženy knihovně vždy v několika duplikátech. Prostory knihovny neumožňují využít místnost jako učebnu.

Tělocvična, umístěná v samostatném pavilónu, je prostorná, světlá a velmi dobře zařízená pro hodiny školní tělesné výchovy. K tělocvičně přiléhá vybavená nářadovna a kabinet tělesné výchovy. K šatnám pro chlapce i pro dívky přiléhají umývárny a sociální zařízení. Škola nemá vlastní hřiště.

Tři oddělení školní družiny jsou umístěna v budově prvního stupně ve třech učebnách, upravených pro realizované činnosti. Vybavení uvedených místností je starší, ale opravované a dobře udržované. Hračky, stavebnice a další pomůcky nejsou modernizovány, ale každoročně doplňovány. V jedné z učeben jsou k dispozici televizor a videopřehrávač. V téže místnosti je příruční knihovnička. Prostory jsou poměrně stísněné, nevýhodou pro organizaci provozu je umístění školní družiny v nejvyšším patře budovy. Pro sportovní aktivity může školní družina využívat školní tělocvičnu i hřiště ve městě, pro turistiku a další zájmovou činnost využívá podnětného přírodního prostředí v širším okolí školy.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole je realizován schválený vzdělávací program Základní škola. Učební plán je zpracován v souladu se vzdělávacím programem. Tematické plány jednotlivých předmětů a ročníků jsou zpracovány. Učební osnovy jsou plněny, ke dni inspekce nebylo zjištěno jejich nedodržení.

Pro žáky sedmého až devátého ročníku jsou v rámci výuky zařazeny volitelné předměty, z nabízených sedmi si žáci vybrali pět: informatika, dramatická výchova, tělovýchovné a výtvarné činnosti a matematická cvičení. Nad rámec učebního plánu jsou ve škole zřízeny zájmové kroužky moderní gymnastika, dramatická výchova, zdravotní tělesná výchova a výuka ruského jazyka. Z nepovinných předmětů je to moderní gymnastika a individuální logopedická péče. Ve školní družině jsou zřízeny další kroužky: turistický, florbalu, sportovních her, výtvarný, zpívání při kytarě a sportovní (pravidelné návštěvy sauny a bazénu).

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny bezprostředně a nenásilně navazuje na vzdělávací program školy.

Sledovaná výuka je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem i platnými učebními osnovami sledovaných předmětů.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu se školskými předpisy. Kontrolovány byly třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, katalogové listy žáků, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, školní řád a protokoly z komisionálních zkoušek. Veškerá zkontrolovaná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. V třídních výkazech a katalogových listech jsou zachycovány veškeré změny v průběhu vzdělávání žáka, včetně zdůvodnění udělení výchovných opatření.

Ve školní družině je řádně veden přehled výchovně-vzdělávací práce, kde je zaznamenána konkrétní náplň činností, v zápisních lístcích je uveden způsob zabezpečení odchodu žáků.

Sledovaná povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

System kontrol naplňování učebního plánu a osnov probíhá jako součást celkové kontrolní činnosti podle celoročního plánu. Plnění osnov je zjišťováno prostřednictvím hodnotících schůzek metodických orgánů, hospitací prováděných vedením školy, sledováním výsledků učení žáků a kontrolou tematických plánů. Vedení školy provádí analýzu výsledků a ze závěrů kontrolní činnosti stanovuje následná opatření. Z předložených záznamů hospitační činnosti z minulého školního roku i z plánované přímé i nepřímé kontrolní činnosti pro tento školní rok vyplývá, že tato oblast kontroly je neformálně plněna a že tento způsob je funkční.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Východiskem rozvrhu hodin pro jednotlivé ročníky je učební plán, počet hodin povinných a volitelných předmětů je v souladu s jeho požadavky a reálná výuka se podle tohoto rozvrhu realizuje. Rozvrh hodin je z psychohygienického hlediska dobře uspořádaný. Školní řád zahrnuje požadovaná ustanovení a obsahuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Žáci jsou s ním seznamováni třídními učiteli na začátku školního roku, tak jako s provozními řády tělocvičny a odborných učeben vyučujícími příslušných předmětů. Všechny uvedené řády jsou vyvěšeny na přístupném místě.

Přenos informací směrem k rodičovské veřejnosti je zabezpečen především formou záznamů do žákovské knížky, konzultačními hodinami nebo přenosem informací prostřednictvím

třídních důvěrníků. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně zváni v průběhu školního roku na třídní schůzky (4x ročně) a využívají možnosti po domluvě navštívit školu individuálně a informovat se u učitelů jednotlivých předmětů. Se svými právy a povinnostmi, které vyplývají ze Školního řádu, jsou prokazatelně seznamováni na začátku školního roku.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Povinnosti výchovné poradkyně jsou dány pracovní náplní stanovenou ředitelkou školy a její práce se řídí ročním plánem. Zde uvedené činnosti jsou konkretizovány do jednotlivých měsíců školního roku. Konzultační hodiny jsou stanoveny na jeden den v týdnu, ale konzultace si žáci i jejich rodiče mohou domlouvat podle potřeby průběžně po celý týden. Výchovná poradkyně sice nemá předepsané vzdělání pro výkon této funkce, ale v problematice se velmi dobře orientuje.

Funkci školního psychologa vykonává pracovnice pedagogicko-psychologické poradny, která pravidelně školu navštěvuje. Odborníkem v oblasti speciální pedagogiky je ředitelka školy, která s výchovnou poradkyní v oblasti poradenské a v oblasti zajišťující individuální péči úzce spolupracuje. Pro všechny žáky, kteří vyžadují individuální péči, jsou zpracovány individuální plány integrace. Zvláštní pozornost se věnuje také žákům sportovně nadaným, kteří mají upravený rozvrh, aby se mohli rozvíjet v oblasti svého sportovního nadání.

Bezproblémová spolupráce byla navázána s rodiči žáků. Výchovná poradkyně se s nimi setkává na třídních schůzkách, při Dnech otevřených dveří nebo při individuálních setkáních na přání rodičů či na pozvání výchovné poradkyně. S pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickými centry spolupracuje zejména v oblasti péče o integrované žáky, při diagnostikování poruch učení a tvorbě individuálních plánů.

Prevenzi sociálně-patologických jevů organizuje primární preventista. Jeho činnost je řízena schváleným celoročním preventivním programem nazvaným „Proč ne spolu“, který obsahuje tematické bloky propagace zdravého životního stylu, odmítání drog, alkoholu, kouření a šikanování. Významné místo v tomto programu zaujímá multikulturní výchova – výchova k toleranci. Nejčastější formou působení jsou propagační nástěnky a besedy. Spolupracovníky v prevenci sociálně-patologických jevů jsou zejména PREV-CENTRUM, KOTEC, DDM, Policie České republiky a Městská policie v Mariánských Lázních. Preventivní akce se uskutečňují v prostorách školy nebo v prostorách spolupracujících organizací.

Dosavadní práce školy a přijatá opatření v oblasti prevence sociálně-patologických jevů byla úspěšná, neboť se v této oblasti neprojeví výrazně negativní jevy.

Výchovný poradce je určen, práce školy v této oblasti se kladně podílí na výchovně-vzdělávacím procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni základní školy

Hospitace proběhly ve všech třídách prvního stupně, výuka cizích jazyků je posuzována společně se stupněm druhým. Dalším zdrojem informací byly namátkově vybrané písemnosti žáků, žákovské knížky a rozhovory s ředitelkou školy, její zástupkyní a vyučujícími. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu, členění učiva v jednotlivých ročnících je v souladu s učebními osnovami. Zpracované tematické plány jsou sestaveny podle schváleného vzdělávacího programu.

Příprava hodin všech vyučujících byla pečlivá, ojediněle byla věnována menší pozornost přípravě tabule a pomůcek. Ve všech hodinách byl respektován individuální přístup a byly zohledňovány rozdílné schopnosti jednotlivců. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata.

Sledovány byly vyučovací hodiny u šesti vyučujících s příslušnou aprobací a u tří nekvalifikovaných. Výuka byla ve většině hodin věcná i odborně správná.

Vyučování probíhalo v esteticky upravených kmenových učebnách. Třídy jsou prostorově malé a jsou vybavené nástěnnými přehledy určenými k výuce, pracemi žáků a informačními tabulemi. Učitelé při výuce využívali především pracovní sešity, učebnice, připravené úlohy na tabuli a nakopírované pracovní listy. Tam, kde v hodinách chybělo využití pomůcek, výuka byla málo názorná.

Sledovaná výuka byla v převážné většině účelně a vhodně organizovaná. Vyučovací jednotky měly jasně stanovený cíl i obsah a svým pojetím odpovídaly charakteru práce se žáky mladšího školního věku. Stanovené úkoly navazovaly na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, které byly cíleně rozvíjeny. Pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. K aktivitě žáků přispělo střídání rozmanitých činností a zařazování skupinové práce při procvičování a upevňování učiva. Ojediněle se vyskytly hodiny, v kterých převažovaly delší frontální činnosti nebo delší monolog vyučujících. Samostatná práce se objevila v každé vyučovací hodině, byla vždy zkontrolována a zhodnocena. Výjimečně chyběla připravená tabule a dostatečné využívání pomůcek.

V denním rozvrhu jsou předměty řazeny v souladu s psychohygienickými zásadami. V efektivních hodinách byl ponechán prostor pro uvolnění a relaxaci. Ve dvou případech relaxační prvky chyběly úplně.

Na pracovní atmosféru v hodinách měly vliv především motivace a hodnocení. Výrazně motivační bylo zařazování soutěží, her a využití různých pomůcek. Příkladná aktivita žáků se projevila tam, kde byl vytvořen prostor pro tvořivost a pochvaly a povzbuzení žáků. Naopak menší soustředění žáků při práci bylo znatelné tam, kde převažoval monolog vyučujících, kdy nebyly využity pomůcky a převažovalo jednotvárné procvičování učební látky v lavicích.

Ve všech hodinách se projevil přátelský a pozitivní vztah mezi učitelkami a žáky, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Většinou byl vytvořen prostor a čas pro názor žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech na prvním stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a v dramatické výchově na druhém stupni

Výuka českého jazyka je plánovaná na celý školní rok ve shodě se schválenými osnovami předmětu. Celkový týdenní počet hodin v jednotlivých třídách odpovídá učebnímu plánu základní školy; v každé třídě se týdně vyučují čtyři hodiny. Pro některé žáky osmého a devátého ročníku je určen volitelný předmět dramatická výchova s dotací dvou hodin týdně. Český jazyk vyučují tři a dramatickou výchovu jedna učitelka. Hospitace proběhly u všech vyučujících.

Vzdělávací a výchovné cíle výuky, které si učitelky stanovily, jsou vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Jejich realizace je konkrétní a účelná. Nikde není opominuta návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Personální zabezpečení výuky využívá v maximální možné míře aprobovanost pedagogického sboru. Dvě učitelky jsou aprobované pro výuku českého jazyka a jedna, která vyučuje i dramatickou výchovu, má odborné vzdělání pro speciální školy. Ve věcné a odborné správnosti výuky nebyly shledány výrazné nedostatky.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, které jsou světlé, upravené, ale pro výuku českého jazyka vybavené jen nástěnnými tabulemi pro mluvnickou složku jazyka. Nábytek je většinou nový, nepoškozený. Ve dvou učebnách je k dispozici video. Učitelé do učebny přinášejí

magnetofon, využívaný zejména v hodinách literární výchovy, a prezentují nahrávku literárního díla nebo hudby, vztahující se k probíranému učivu. Lavice jsou uspořádány v řadách za sebou s pohledem k čelní stěně. Jen při dramatické výchově používá vyučující k realizaci hodiny celý prostor učebny. Ve všech složkách českého jazyka jsou využívány vhodně a ve velké míře učebnice. Pro každou činnost (školní i domácí) mají žáci zavedeny sešity, jejichž úpravu a správné vedení vyučující kontrolují. V hodinách literární výchovy jsou využívány knižní publikace literárních děl, které mají žáci k dispozici ve školní knihovně, nebo si je přinášejí z domova.

Převažující formou výuky bylo frontální vyučování. Nejčastějšími vyučovacími metodami v navštívených hodinách byly metody slovního projevu: vysvětlování, rozhovor a práce s knihou. Řízení výuky bylo plynulé, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Vyučovací čas byl efektivně využit. Učitelky měly dominantní roli v organizaci výuky, vystupovaly jako hlavní zdroj informací. Také sdělovací prostředky, umělecká díla a osobní zkušenosti žáků, byly využívány jako zdroj informací. Individuální přístup učitele k žákům se projevoval jen v některých fázích hodiny. Průběh vyučovacích hodin byl účelně členěn vhodným používáním různých metod výchovně-vzdělávací práce. Tempo výuky bylo přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Psychohygiena výuky byla podpořena také správným zařazením předmětu do týdenního rozvrhu hodin.

V úvodu všech sledovaných hodin byli žáci seznámeni se vzdělávacím cílem vyučovacích hodin. Jako motivační vstup bylo využito opakování předchozího učiva, a to zejména ústní a někdy i písemnou formou.

Atmosféra v hodinách byla příznivá, úroveň komunikace mezi žáky a vyučujícími je velmi dobrá, žáci respektují dohodnutá pravidla, v rámci kterých mají prostor pro vlastní vyjádření a rozvoj komunikativních dovedností.

Kromě klasifikace byli žáci nejčastěji hodnoceni pochvalou, vyučující oceňovali jejich snahu a pokrok a respektovali při hodnocení individuální dispozice žáků. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení nebylo téměř využíváno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a v dramatické výchově jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický a německý jazyk) na prvním a druhém stupni

Oba cizí jazyky jsou vyučovány od čtvrtého ročníku s dotací tři hodiny týdně v každém ročníku. Výuka byla sledována ve čtvrtém a pátém ročníku prvního stupně a ve všech ročnících druhého stupně. Sledované hodiny byly promyšlené a dobře připravené, což se pozitivně projevilo v jejich organizaci a struktuře. Cíle výuky byly stanoveny v souladu s požadavky učebních osnov a s ohledem na schopnosti a jazykovou úroveň žáků.

Výuku cizích jazyků zajišťuje šest vyučujících, pět má pedagogickou způsobilost, podmínku odborné způsobilosti pro výuku cizího jazyka splňuje pouze jedna z nich; jedna vyučující nemá požadovanou pedagogickou ani odbornou způsobilost. Vyučující se pravidelně zúčastňují vzdělávacích akcí (jazykových kurzů a metodických seminářů), dvě učitelky jsou v současné době zapojeny do Programu jazykové a metodické přípravy (JAME). Vzhledem zejména k výše uvedeným skutečnostem neměla chybějící odbornost výrazně negativní dopad na kvalitu sledované výuky.

Většina navštívených hodin byla organizována v příjemném a podnětném prostředí jazykových učeben, menší část výuky proběhla v běžných učebnách s rozdílnou estetickou úrovní a motivačními prvky pro jazykovou výuku. V hodinách žáci pracovali s jazykovými

učebnicemi a pracovními sešity, často byl využíván doplňující didaktický materiál. K nácviu výslovnosti a poslechu s porozuměním byly vhodně a efektivně využity audionahrávky.

Zvolené metody a formy práce umožňovaly dosažení stanovených výukových cílů. Vyučujícími byla upřednostňována frontální výuka, která byla vhodně doplňována samostatnou prací, prací ve skupinách nebo ve dvojicích. Sledované hodiny byly obsahově pestré, často byly zařazovány učební činnosti přispívající k aktivnímu zapojení žáků do výuky. Ojedinele se vyskytly hodiny, které se vyznačovaly jednotvárností, stereotypem a malou aktivitou žáků. Celkově byla výuka na obou stupních zaměřena na rozvoj řečových dovedností s důrazem na dovednosti ústně se vyjadřovat, dorozumět se v běžných každodenních situacích a na poslech s porozuměním. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky dodržovány; zejména v nižších ročnících učitelky často střídaly činnosti, zařazovaly didaktické hry, využívaly soutěživé a dramatické prvky. Tempo výuky bylo přizpůsobeno věku i schopnostem žáků.

Ve většině sledovaných hodin byla účelně a promyšleně využívána motivace. K navození cizojazyčné atmosféry byl nejčastěji využíván motivační rozhovor, u žáků nižších ročníků pak také říkanky, písničky nebo jazykové hry. V průběhu výuky byly žáci nejčastěji motivováni nabídkou zajímavých učebních činností či navozováním běžných komunikativních situací. Významným motivačním prvkem pro žáky je možnost účastnit se akcí v rámci spolupráce s partnerskými školami ze zahraničí.

Ve sledované výuce bylo vytvořeno pozitivní pracovní klima. Komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel, která byla navzájem dodržována a respektována.

Žáci byli hodnoceni průběžně, převažovalo pozitivní slovní hodnocení zaměřené na schopnost aktivního použití jazyka; pouze ojedinele bylo orientováno na znalosti mluvnice a slovní zásoby. V závěru sledovaných hodin bylo provedeno zhodnocení práce celé třídy i jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém a německém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni

Matematika je vyučována ve všech ročnících druhého stupně v hodinové dotaci, která je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Jednotliví vyučující plánují výuku individuálně, pro každý ročník koncipují tradiční tematické plány. Učební osnovy jsou dodržovány.

Předmět je vyučován trojicí velmi zodpovědných vyučujících, zejména nejzkušenější z nich se prezentoval po všech stránkách mimořádně kvalitní a efektivní výukou. Dva z nich jsou kvalifikovaní, u třetího, bez požadované způsobilosti se tento fakt na kvalitě výuky neprojevil negativně.

Absence specializované odborné učebny je dána omezenými prostorovými podmínkami školy, když část budovy má k dispozici gymnázium. Dostupné materiální zázemí je v hodinách účelně využito.

Hospitované hodiny byly většinou dobře organizovány a předcházela jim pečlivá a promyšlená příprava. Metodicky byl tradičním základem všech hodin řízený rozhovor s důrazem na aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Důležitým faktorem pro kvalitní psychohygienické podmínky výuky byla snaha o pestrou náplň hodin s důrazem na praktické aplikace a zkušenosti samotných žáků.

Individuální rezervy se týkaly výraznější pozitivní motivace žáků v hodinách.

Vyučující mají přirozenou autoritu, vzájemná komunikaci v hodinách je převážně vedena přátelským a povzbuzujícím způsobem tak, aby žáci nebyli zbytečně stresováni.

Hodnocení žáků je tradiční, převažuje písemné zkoušení, dostatečný počet známek zaručuje objektivnost výsledné klasifikace, zkušenosti vyučující navíc velmi dobře znají individuální možnosti žáků a respektují je. Náročnost výuky jsou nuceni přizpůsobovat rozdílné většinové úrovni svěřených tříd. Nadané žáky systematicky vedou k aktivní účasti v matematických soutěžích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, přírodopis a informatika)

Přírodovědné předměty fyzika, chemie a přírodopis jsou vyučovány v hodinové dotaci odpovídající požadavkům realizovaného vzdělávacího programu. Informatika je jako volitelný předmět zařazena s dvouhodinovou týdenní dotací počínaje sedmým ročníkem s cílem naučit žáky prakticky zvládnout základy tradičního softwaru (Word, Excel), práce s Internetem a elektronickou poštou. Učební osnovy jsou dodržovány.

Celkově kvalitní práce ve všech předmětech, jak po odborné, tak po pedagogické stránce je dána erudicí ústřední mužské trojice vyučujících navíc působících v této škole dlouhodobě.

Materiální zázemí ve všech předmětech je, pokud se týká pomůcek a didaktické techniky, postačující a umožňuje provádět základní experimenty, praktická cvičení a využívat v hodinách standardní didaktickou techniku (především meotar a videoprojekci). Nad rámec průměru je hodnocena kvalitní moderní řada učebnic ve všech výše uvedených předmětech.

Navštívené hodiny charakterizoval efektivní průběh, srozumitelný výklad s důrazem na praktické pojetí učiva a maximální aktivizaci žáků v průběhu hodiny. Dvojice zkušených vyučujících chemie a přírodopisu se navíc prezentovala metodicky velmi zdařilým a efektivním problémovým pojetím výkladu nové látky. K celkově velmi dobré úrovni psychohygienických podmínek výuky přispěl většinou pestrý a pro žáky zajímavý průběh hodin, včetně experimentů a efektivní práce s pomůckami. Vyučující dbají na systematické strukturované žákovské poznámky reflektující základní učivo.

Individuální rezervy se týkaly uplatnění všech možností pozitivní žákovské motivace, jak při samostatné práci žáků v hodině, tak v samotném průběhu hodin.

Prostředí a atmosféra ve třídách byly příjemné, žáci se mohli projevat bez zábran, vzájemná komunikace byla živá a bezprostřední, bez nežádoucího stresu a nervozity.

Hodnocení žáků učiteli je systematické, dostatečný počet známek, průběžně získávaných v průběhu pololetí, garantuje objektivnost výsledné klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice, chemii, přírodopisu a informatice na druhém stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova

Oba předměty jsou ve všech ročnících druhého stupně vyučovány s dotací jedné hodiny týdně. Občanskou výchovu vyučují dva vyučující, rodinnou výchovu tři; výuka byla sledována u všech vyučujících. Cíle výuky byly stanoveny vždy v návaznosti na předchozí učivo a byly přizpůsobeny úrovni třídy i potřebám a zájmům žáků.

Výuku občanské i rodinné výchovy zajišťují vyučující, z nichž žádný nemá příslušnou aprobaci. Tato situace se částečně negativně projevila pouze v některých hodinách občanské výchovy, na celkovou kvalitu výuky výrazně negativní dopad neměla.

Sledované hodiny byly organizovány v běžných učebnách s velmi dobrou estetickou úrovní, ale často chybějícími motivačními prvky pro výuku daných předmětů. V průběhu výuky byly využívány zejména učebnice, práce s doplňkovými materiály byla sledována jen ojediněle. Vhodným způsobem bylo v jedné hodině využito video, v ostatních hodinách vyučující s didaktickou technikou nepracovali.

Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka, formy práce podporující spolupráci a komunikaci mezi žáky, stejně jako individuální práce, byly zařazovány v menší míře. Nejčastěji používanými metodami výuky byly řízený rozhovor a výklad, činnosti přispívající k aktivnímu učení žáků byly uplatňovány ojediněle. Učivo bylo prezentováno věcně správně a srozumitelně, vhodně byly využívány mezipředmětové vztahy. Nauková i výchovná stránka obsahu učiva byly vyvážené. Psychohygienické zásady byly v průběhu sledovaných hodin většinou dodržovány, tempo výuky bylo přizpůsobeno věku a schopnostem žáků.

K motivaci žáků byly nejčastěji využívány pochvala a povzbuzení; rovněž výběr témat a možnost vyjádřit svůj názor zvyšovaly zájem žáků o probírané učivo a přispívaly k jejich aktivnímu zapojení do výuky. Část sledované výuky postrádala výraznější motivaci, což se projevovalo v nezájmu a pasivitě některých žáků.

Navštívené hodiny proběhly v klidné pracovní atmosféře, způsob komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byl přátelský a vstřícný, dohodnutá pravidla chování a jednání byla dodržována.

Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně a většinou bylo zaměřeno pozitivně. V některých hodinách bylo využíváno sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků. V závěru hodin bylo většinou provedeno shrnutí průběhu výuky a byly zhodnoceny výkony žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské a rodinné výchově jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpise

Zeměpis je vyučován ve všech ročnících druhého stupně v časové dotaci, která odpovídá realizovanému vzdělávacímu programu. Výuka je plánována prostřednictvím tematických plánů, učivo jednotlivých ročníků je v nich rozpracováno v návaznosti, obsah učiva odpovídá vzdělávacímu programu. Do plánů výuky byla zařazena témata branné výchovy. Učební osnovy jsou dodržovány. Bezprostřední příprava učitelů na vyučování je velmi dobrá.

Výuku zajišťují dva pedagogové bez odborné způsobilosti, jeden z nich má pro výuku na základní škole způsobilost pedagogickou. V některých případech měla chybějící odbornost negativní vliv na věcnou správnost a přesnost předávaného učiva.

Předmět je vyučován v kmenových třídách. Učebny jsou vybaveny běžným školním nábytkem, působí dobrým estetickým dojmem. Pomůcky, které jsou k dispozici (mapy, glóbus, atlasy) i vlastnoručně zhotovené pomůcky (slepé mapy apod.), využívají učitelé účelně a efektivně. Při práci se zeměpisnými atlasy mají žáci k dispozici většinou jen jeden výtisk pro dvojici, což v některých případech snižovalo efektivitu vyhledávání informací. Práce s učebnicí byla zařazena ojediněle. Nebylo zaznamenáno využití didaktické techniky.

Sledované hodiny byly velmi dobře organizovány z hlediska využití času i výběru metod práce. Výklad nových pojmů probíhá formou řízeného rozhovoru, žáci jsou většinou zapojováni do aktivního vyvozování poznatků a intenzivního vyhledávání informací. Nové pojmy jsou účelně procvičovány a opakovány. V některých případech byl výklad málo utříděný, žáci měli problém s odpověďmi na nekonkrétně položené otázky. V některých částech hodin chybělo vytvoření zpětné vazby, učitelé si neověřovali, zda žáci učivu porozuměli.

Psychohygienické podmínky výuky jsou vcelku dobré, občas chybí prostor pro relaxaci a uvolnění žáků po náročnějším výkonu, v ojedinělých případech byly úseky hodin jednotvárné v důsledku málo častého střídání činností.

Žáci jsou motivováni přirozeným zájmem o předmět i velmi zodpovědným přístupem učitelů k výuce. Obsah učiva je průběžně aktualizován a přizpůsobován probíhajícím společenským a politickým změnám, žáci vyhledávají s pomocí učitelů mezipředmětové souvislosti. V hodinách jsou zařazovány krátké soutěžní hry. K motivaci přispívá i příjemná pracovní atmosféra, ve které výuka probíhá, každý žák má vytvořen prostor pro vyslovení dotazu či názoru. Žáci nejsou důsledně vedeni ke komunikaci a správnému vyjadřování.

Hodnocení probíhá zejména slovním způsobem, je však málo četné, učitelé spíše žáky taktně upozorňují na chyby. Žákům jsou zadávány krátké prověrky a testy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné a hudební výchově na druhém stupni

Estetické výchovné předměty jsou vyučovány v hodinové dotaci odpovídající požadavkům realizovaného vzdělávacího programu; hudební výchova po jedné hodině týdně v každém ročníku, výtvarná výchova po dvou hodinách týdně v šestém a sedmém ročníku; v ročníku osmém a devátém je výuka výtvarné výchovy zařazena jen hodinu týdně, ovšem vyučována je v dvouhodinovém celku vždy jedenkrát za dva týdny. Výuka je účelně plánována prostřednictvím tematických plánů, ve kterých jsou v případě výtvarné výchovy použity alternativní postupy vytváření koncepce výtvarné výchovy v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. V rámci výtvarné výchovy je v osmém a devátém ročníku vyučován volitelný předmět výtvarné činnosti, pro který škola vypracovala vlastní učební osnovy. Učební osnovy obou předmětů povinných (hudební a výtvarná výchova) i předmětu volitelného jsou dodržovány.

Výuka hudební výchovy je zajištěna učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí, výtvarnou výchovu vedou dvě učitelky, jedna je nekvalifikovaná, druhá dosáhla způsobilosti pedagogické, nikoliv však odborné. Chybějící předepsaná kvalifikace se ve výuce neprojevuje negativně, všechny vyučující mají o předmět výrazný zájem.

Materiální zázemí, které je ve škole pro výuku výtvarné a hudební výchovy k dispozici, bylo ve sledovaných hodinách účelně a prakticky využito. Velmi dobrá je práce s hudebními nástroji a dalšími pomůckami v hudební výchově, ve výchově výtvarné je nedostatek pracovního materiálu nahrazován velmi efektivní prací s materiálem stávajícím, navíc si jak žáci, tak učitelky řadu pomůcek připravují se zájmem sami. Pozitivem bylo využití textů v učebnicích obou estetických předmětů.

Organizace práce ve zhlédnutých hodinách byla velmi dobrá, ve všech případech byl čas efektivně využit. Ve výtvarné výchově byly žákům zadávány jasné a srozumitelné úkoly, učitelé jim vše názorně objasňovali. V hudební výchově bylo využito široké škály metod a forem, které ve většině vedly k výraznému zájmu žáků nejen o poslech hudby, ale i o vlastní hudební projev. V obou předmětech se žáci dozvídali teoretické poznatky nenásilným způsobem v rámci přirozených výtvarných a hudebních aktivit. Učivo bylo ve všech případech po věcné a odborné stránce předáváno správně.

Psychohygienické podmínky výuky jsou vcelku dobré, v některých případech neměli žáci vždy dostatečný prostor pro uvolnění a relaxaci, průběh hodin byl však většinou pestrý a pro žáky zajímavý.

Žáci byli velmi dobře motivováni jednak samotným obsahem učiva, jednak viditelným zájmem učitelů o výuku i jejich snahou o zdokonalování hudebních a výtvarných dovedností žáků.

Prostředí a atmosféra ve většině tříd byly příjemné, žáci se mohli projevovat bez zábran při dodržení dohodnutých pravidel chování a jednání.

Hodnocení žáků je v obou povinných předmětech pozitivní, učitelkami jsou ceněny zejména snaha a aktivní přístup k nabízeným činnostem, jen v ojedinělých případech byla vyžadována kázeň na úkor rozvíjení zájmu žáků o vlastní tvůrčí aktivitu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné a hudební výchově na druhém stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Plánování konkrétní výuky dějepisu vychází ze schválených osnov a učitelky při jeho zpracování přihlížely k používaným učebnicím. Pro všechny třídy druhého stupně je určena týdenní dotace dvou hodin. Hospitace proběhly u všech vyučujících dějepisu.

Stanovené cíle výuky jsou vhodné a přiměřené k aktuálnímu stavu tříd. Učivo podle plánu i podle zápisů v třídních knihách vhodně navazuje na předchozí témata.

Dějepis vyučují tři aprobovaní učitelé. Velmi dobrou věcnou a odbornou správnost výuky garantuje jejich odborná a pedagogická způsobilost i dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Vyučuje se v kmenových třídách, kam si učitelé přinášejí nástěnné mapy a jiné pomůcky. Třídy povětšinou nemají konkrétní výzdobu k výuce dějepisu, ale jsou na velmi dobré estetické úrovni. Všichni žáci mají k dispozici učebnice, atlasy a poznámkové sešity. V omezené míře se využívá video, za kterým se musejí přestěhovat do učebny, kde je pevně zabudované, ale dobrou organizací práce se i tyto problémy překonávají. Učitelé mají pro každého žáka nakopírované textové a obrazové materiály, kterými oživují výklad, nebo je používají ve fázi prověřování.

Kooperativní aktivizující metody vedly k vyhledávání informací a k souhrnnému pohledu na dané téma, na vzájemné souvislosti, příčiny a důsledky historických jevů, k přemýšlení o dějinách. Vyučovací čas byl efektivně využíván. Aktivní činnosti, zejména práce s mapou, skupinová práce, či práce s textem, měly důležitou roli v průběhu hodin, i když dominantním způsobem práce zůstávala výuka frontální. Použité metody účelně členily hodiny na funkční úseky, tempo výuky bylo přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.

Úvodní a průběžná motivace, která využívala zejména zvolených kooperativních metod práce (práce ve skupinách, řešení problémů) a obsahu učiva (zajímavost tématu, možnost uplatnění znalostí získaných mimo školu), byla pozitivní a podporovala aktivitu žáků.

Ve sledovaném vyučování byla význačným rysem otevřená atmosféra a příznivá vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Všechny tři učitelky si získávaly přirozenou autoritu svou vlídností, vstřícností, pedagogickým taktem i svou odborností. Učitelky dávaly žákům prostor pro vyjadřování, který však žáci nedovedli někdy dostatečně využít.

Hodnocení žáků v průběhu vyučování vždy zdůraznilo i motivační aspekt. Pro prověření učiva využívají učitelky formu písemných testů, jejichž frekvence je poměrně častá. Výjimečně se objevovalo vzájemné hodnocení žáků a vlastní sebereflexe jednotlivců. Učitelé využívají slovní hodnocení žáků v průběhu hodiny a shrnující hodnocení třídy i jednotlivců v závěru hodiny. Při hodnocení respektují jejich individuální dispozice. Zkušební a opakovací otázky někdy zaměřují i na pochopení širších souvislostí a vazeb historických událostí k současnému dění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na druhém stupni

Všechny navštívené hodiny byly vhodně připravené, měly zřetelně vymezený výukový cíl. Pro každou třídu jsou stanoveny dvě hodiny v týdnu, což odpovídá zvolenému vyučovacímu programu.

Výuka byla sledována u obou vyučujících, kteří se podílejí na výuce tělesné výchovy. Oba splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve vedení hodin se projevily jejich dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Tělocvična je prostorná, světlá a velmi dobře zařízená pro hodiny školní tělesné výchovy. Za nepříznivého počasí se zde realizuje výuka dvou třídních kolektivů zároveň, kdy se tělocvična rozdělí spuštěním závěsů na dva samostatné prostory. V době inspekce byl závěs zčásti nefunkční, proto docházelo v některých fázích hodiny k vzájemnému rušení jedné třídy druhou. Ve všech hodinách bylo účelně a v dostatečném množství využito sportovní náčiní a náradí. K tělocvičně přiléhá dobře vybavená nárad'ovna, kabinet tělesné výchovy; v šatnách je dostatek prostoru pro dvě třídy, které mají tělesnou výchovu v jedné hodině zároveň.

Všechny navštívené hodiny byly promyšlené, měly zřetelně vymezený výukový cíl, z hlediska struktury a vedení měly ovšem rozdílnou úroveň. Metody a formy výuky vycházely ze stanoveného výukového cíle a byly voleny s ohledem na možnosti a věk žáků. Organizační pokyny obou učitelů byly srozumitelné a přiměřené věku žáků. Hodiny začínaly úvodní částí charakterizovanou nástupem, kterým byli pověřováni žáci. Hlavní část hodiny byla organizována formou skupinového vyučování s využitím kruhového zaměstnání nebo cvičení na stanovištích. Vyučující volili většinou správně metodické postupy, zařazovali dostatečné množství ukázek. Psychohygienické zásady výuky byly ve výuce respektovány, předmět je do rozvrhu zařazen správně; nejčastěji ve dvouhodinách.

Hlavním motivačním prvkem byl zájem žáků o tělesnou výchovu, patrný u většiny žáků i žákyň, zejména v oblasti sportovních her. Vyučující dokázali motivovat i osobní ukázkou, hrou či pochvalou a dobrou organizací hodin. V některých hodinách, zejména v jejich úvodních částech, se objevovalo nedostatečné využití vyučovacího času, způsobované pozdním nástupem.

Hodiny probíhaly v pozitivním sportovním prostředí, kázeňské problémy se nevyskytovaly. Komunikace mezi učiteli a žáky měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení bylo pravidelné. Klasifikace je závislá na snaze žáka. Znamky také ovlivňuje růst výkonnosti či kvalita osobní sportovní výkonnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje pouze běžnými a dostupnými prostředky, tj. klasifikací výkonů žáků v písemných testech a prověrkách. Evaluační nástroje, které umožňují srovnávání výsledků žáků v jednotlivých předmětech, škola pro probíhající školní rok zajistila, ke dni inspekce zatím nebyly využity.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Organizace a průběh činností ve školní družině

Činnosti ve školní družině probíhají podle aktuálních a přirozených potřeb žáků. Zatímco bezprostředně před obědem i po něm jsou na programu odpočinkové a relaxační činnosti (odpočinek, četba, individuální činnosti, společenské hry), v rámci odpoledního zaměstnání převažuje řízená činnost; ta se podle aktuálních podmínek odehrává v přírodě, přímo v odděleních či v pronajatých prostorech (bazén, sauna, apod.)

V oblasti celoročního plánování jsou aktivity školní družiny zaměřeny jednak na sezónní činnosti (pobyť v přírodě, v bazénu apod.), jednak na činnost zájmovou, která probíhá v rámci několika kroužků vedených přímo vychovatelkami: sportovní, florbal, zpívání s kytarou, výtvarný kroužek, turistický apod. Kroužky jsou otevřeny i žákům, kteří nejsou zapsáni do školní družiny. Estetické činnosti jsou zaměřeny hlavně na výtvarné aktivity a praktické dovednosti. Jednorázové akce jsou většinou soutěžního charakteru (výtvarné soutěže, znalosti z četby, dopravní a atletické soutěže). Školní družina se podílí i na řadě veřejných, zejména kulturních vystoupení.

Průběh činností ve školní družině byl sledován v odpočinkových i řízených činnostech.

Hlediska zdravotní, psychohygienická a pedagogická prolínají veškerou činností. Motivace je nenásilná a účinná, opírá se o pedagogické zásady. Vzájemné vztahy mezi žáky i mezi vychovatelkami a žáky jsou korektní a bezproblémové.

Prostřednictvím jednotlivých činností vychovatelky podporují rozvoj fantazie, představivosti a vzájemné spolupráce. Dbají na pěstování komunikativních dovedností žáků. Spolupráce s vyučujícími, vedením školy i zákonnými zástupci žáků je příkladná. Náležitá pozornost je věnována prevenci nežádoucích jevů.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou hodnoceny jako vynikající.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Souběžně s inspekcí byla provedena tematicky zaměřená inspekce „Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci“. Výsledky z této tematické inspekce budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina školy byla vydána Městem Mariánské Lázně dne 31. října 2002, podle tohoto dokumentu je škola zřízena jako příspěvková organizace na dobu neurčitou. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni získání právní subjektivity škola v době inspekce neobdržela.

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nelze posoudit.

Projekty, zahraniční spolupráce

Škola se soustředí na navazování užší spolupráce zejména s rodiči žáků mladšího věku. Je vypracován projekt „Setkání s Hvězdičkou Severkou“ – cyklus 10 týdnů společných činností

rodičů a dětí pod vedením pedagogů, zakončený společnou akcí žáků, rodičů a dětí předškolního věku.

Škola rozvíjí a upevňuje partnerské vztahy se zahraničními školami v Luckenwalde (formou výměnných týdenních pobytů) a ve Weidenu (ve spolupráci s knihovnou – projekt FUTURE).

V roce 2002/2003 škola uskutečnila 7 vlastních projektů (Podaná ruka, Zpívání při svíčkách, Maminko, tatínku chci to také umět – ve spolupráci s MŠ, Noc s H. CH. Andersenem – ve spolupráci s městskou knihovnou, apod.).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy ze dne 31. října 2002 vydaná městem Mariánské Lázně bez čj.;
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Cheb dne 21. února 2000, čj. 3/MM;
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003;
4. Plán práce školy na školní rok 2003/2004;
5. Organizační řád;
6. Školní řád pro školní rok 2003/2004;
7. pracovní řady tělocvičny a odborných učeben;
8. tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004;
9. záznamy o práci volitelných složek ve školním roce 2003/2004;
10. Plán kontrol a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004;
11. hospitační záznamy vedení školy (2002/2003 a 2003/2004);
12. Učební plán;
13. rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004;
14. třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004;
15. třídní výkazy, katalogové listy všech tříd;
16. záznamy z pedagogických rad;
17. písemnosti žáků;
18. personální dokumentace;
19. protokoly z komisionálních zkoušek;
20. kritéria pro hodnocení pracovníků;
21. přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2003/2004;
22. zápisní lístky školní družiny ve školním roce 2003/2004.

ZÁVĚR

Sledovaná výuka je zajišťována převážně učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Chybějící odborná či pedagogická způsobilost některých učitelů kvalitu výuky negativním způsobem neovlivnila. Vedení školy vhodně využívá jejich pedagogického vzdělání, odbornosti i praktických zkušeností při přidělování předmětů. Plánování a příprava vlastní výuky je velmi dobrá, její kontrola vedením školy je funkční a účinná.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program. Škola disponuje dostačujícím množstvím základních pomůcek, didaktickou a audiovizuální technikou; prostory pro výuku jsou však celkově stísněující.

Zhlédnuté vyučovací hodiny probíhaly v souladu se vzdělávacím programem, organizace výuky byla efektivní, většinou bylo využíváno vhodných metod a forem práce, které přispívaly k aktivnímu zapojení všech žáků. Ti byli vedeni k samostatnosti a přípravě na svůj praktický život. Byli vyučujícími dobře motivováni i průběžně hodnoceni převážně pochvalou a povzbuzením. Informovanost zákonných zástupců žáků je zabezpečena. Od poslední inspekční návštěvy došlo ke zlepšení zvláště v oblasti materiálně-technických podmínek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Rájová
Členové týmu	PaedDr. Dana Egerová
	Mgr. Zdenka Spalová
	Mgr. Jaroslav Šafránek
	PaedDr. Antonín Veselý
	Eliška Friedrichová	
	Jitka Havlíčková	
	Zdeňka Srpová	
	Věra Weberová	

V Karlových Varech dne 24. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. listopadu 2003

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Alena Hálová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. ledna 2004	05-1024/04
Zřizovatel	16. prosince 2003	e2-1185/03-2454

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.